

The Fever

av Wallace Shawn

Regi: Ingrid Askvik

Framført på originalspråket av:
Torgny G. Aanderaa

Kunsterisk leder: Øystein Ulsberg Brager
Dramaturg: Philip Thorne
Produsent: Teatersirkus / Michael H. Sciarone
Tekniker: Roger Torsteinsen

Opprinnelig framført av forfatteren januar 1990 i en leilighet nær Seventh Avenue i New York City. Framført med tillatelse fra Casarotto Ramsay & Associates.

Takk til Vardeteatret ved Jo Skjønberg og Leif Sørensen, Bent Brager, samt venner og familie.

Fra Marxisme til Toy Story - Wallace Shawn og The Fever

Å være skuespiller i blockbustere og animasjonsfilmer fra Hollywood og å ha en uttalt Marxistisk overbevisning er to ting som vanligvis ikke går hånd i hånd. Så det er antakelig ikke helt galt å påstå at blant moderne dramatikere vinner Wallace Shawn prisen for merkeligste CV. Han er komiker, skribent, politisk aktivist, oversetter av Brechts skuespill og har utdannelse i historie og økonomi fra Oxford og Harvard. Blant de mange ulike fasettene av hans kunstneriske karriere ser han seg selv allikevel først og fremst som dramatiker. Det er et herlig paradoks at mens hans teatetekster er mørke, konfronterende, seksuelt eksplisitte og sjokkerende, så har Shawn gledet tusener som stemmen til dinosauren Rex i *Toy Story*. Hvis vi ser bort fra kritikeren som beskrev Shawn som den "dårligste og mest motbydelige skuespilleren i denne byen", gjorde hans opptreden i *The Princess Bride* ham til kultfigur i Hollywood, og siden den gang har han opptrådt i en rekke filmer og TV-serier, elsket for sin sære framtoning. På den andre siden av spekteret har han også vært å se i den halv-autobiografiske dialogen *My Dinner with Andre* og en dekonstruksjon av Chekhov's *Onkel Vanja* med tittelen *Vanja on 42nd Street*, begge regissert av den ledendariske Louis Malle.

Shawn debuterte som dramatiker i 1970 og allerede fra starten av ble han mottatt med sterkt polariserte meninger både blant kritikere og publikum. *A Thought in Three Parts* forårsaket oppstandelse i London i 1977, og stykket ble både anmeldt og diskutert i det britiske parlamentet for sitt 'pornografiske innhold' - ikke ulikt oppstyret rundt Jens Bjørneboes "Uten en tråd" i Norge ti år tidligere. Shawn var tilbake i London i fjor da det velrenommerte Royal Court Theatre dedikerte en hel sesong til Shawns verker. Blant annet kunne publikum oppleve Shawn på scenen i lesninger av flere av hans egne stykker. Blant lesningene Shawn var med i var hans nye stykke *Grasses of a Thousand Colors* som blant annet inneholder grafiske skildringer av sex med katter. Selv om det ikke ble noen anmeldelse for pornografisk innhold denne gangen, fortsetter Shawn uten tvil å sjokkere og overraske sitt publikum.

Språket i Shawns verker er både lyrisk og aggressivt og temaene han skriver om som oftest av sterk politisk natur. Shawn er en mester i å trekke paralleller mellom karakterenes psykologi og oppførselen til myndigheter og sosiale klasser, noe som kommer sterkt til uttrykk i *The Fever*. Stykket følger en navnløs hovedperson som våkner i et hotellrom i et ikke navngitt, ikke-vestlig land herjet av fattigdom. Han forteller oss hvordan han har endt opp her, og hvilke smertefulle oppdagelser - moralske og politiske - hans personlige reise har bydd på, en reise som har brakt ham i nærkontakt med de groteske ulikhetene som vår moderne eksistens bygger på. Shawn ber oss om å vurdere de valgene vi tar, hvordan vi lever, hvordan vi hver dag er med på bygge opp under systemet som holder de fattige under fattigdomsgrensen og verdens rikdom og makt trygt bevart i vesten. Med referanser til "change" og terrorisme kunne stykket like gjerne vært skrevet i dag, og er en like slående kritikk av samtidens politiske landskap nå som i 1990 da stykket ble skrevet.

Stykkets hovedperson innser at hans rikdom er avhengig av andres fattigdom, hans komfort av andres mangel på det samme. Han innser at hans eget liv er 'irredeemably corrupt'. Hovedpersonens desperate forsøk på å gjenfinne en aksept av et liv han har oppdaget er moralsk forkastelig, og hans indre kamp mot å ta inn over seg konsekvensene av det han har innsett er både opprivende og fascinerende beskrevet. Wallace Shawn plukker fra hverandre paradoksene i den liberale intelligensiaens livsholdning på ubønnhørlig og humoristisk vis. Stykket spør om vi burde føle oss skyldige når vi innser at vi uansett hvor hardt vi arbeider aldri kan gjøre oss fortjent til det komfortable livet vi lever, ettersom de fleste som arbeider like hardt ikke har muligheten til å oppnå den samme komforten? Hvis vi gjør denne oppdagelsen, hvilke følger får det for hvordan vi handler?

The Fever har blitt beskrevet som Shawns "mest autobiografiske verk". Han har arbeidet med teksten i mange år, og stykket har gjennomgått mange forandringer underveis. *The Fever* var først skrevet som et stykke politisk aktivisme heller enn et skuespill, og de første framførelsene av teksten foregikk hjemme i vanlige folks stuer rundt om i New York. Shawn har sagt at han aller helst foretrukket stykket etter at publikum hadde hygget seg med et godt måltid og fremdeles hadde glass med sjampanje i hendene. I denne settingen kunne stykkets sentrale konflikt utspille seg direkte mellom teksten og publikum, mellom historien og virkeligheten. I 2004 ble *The Fever* gjenskapt som TV-drama for den amerikanske TV-kanalen HBO. Skuespiller Vanessa Redgrave spiller hovedrollen, og blant annet Angelina Jolie og filmskaper Michael Moore dukker opp i biroller.

The Fever ser med Argus-øyne på vår privilegerte vestlige eksistens, og forblir et hardtslående angrep på verdens urettferdige fordeling av velstand og ressurser. OIT er stolte av å for første gang kunne presentere dette stykket for Oslos teaterpublikum!

Philip Thorne
Dramaturg for Oslo Internasjonale Teater

Om OIT

Det er veldig mye moderne, internasjonal dramatikk som ikke finner veien til Norge. Ute i verden skrives det hele tiden kvalitetsdramatikk som norske publikkummere aldri får oppleve, og som norske teaterkunstnere har begrensede muligheter til å oppdage. Det har vi lyst til å gjøre noe med. OIT kan bare gjøre litt, men det lille vi kan gjøre skal vi i hvert fall prøve å få til: Vi arrangerer iscenesatte lesninger av noen av samtidens aller beste teaterstykker, skrevet av dramatikere som har gjort seg bemerket i hjemlandet og internasjonalt, men som er lite eller aldri spilt i Norge.

Programmet for 2010 inkluderer seks iscenesatte lesninger, med én Oslo-premiere og fem norgespremierer:

Mars

"Forsøk på livet" av Martin Crimp (UK) - torsdag 11/3 klokken 19:00

April

"The Fever" av Wallace Shawn (US) - torsdag 22/4 klokken 19:00

(Oslo-premiere, spilles på engelsk)

August

"Sort dyrs sorg" av Anja Hilling (DE) - torsdag 26/8 klokken 19:00

September

"Tittelen til dramaet om Ante er skrevet her" av Ivor Martinic (HR) - torsdag 23/9 klokken 19:00

Oktober

"Flap and Fear" av Darren Leigo (UK) - torsdag 21/10 klokken 19:00

November

Torsdag 25/11 klokken 19:00 (stykke annonseres senere)

Vel møtt!

Du kan lese mer om OIT på: <http://oslointernasjonaleteater.wordpress.com>

Meld deg også gjerne på vår mailingliste ved å sende en email til oslointernasjonaleteater@gmail.com med "Påmelding OIT nyhetsbrev" i emnefeltet.

Vil du være involvert i OITs arbeid? Vi er veldig interessert i å høre fra skuespillere, oversettere og andre med en brennende interesse for internasjonal dramatikk! Du kan kontakte oss på email eller tlf. 932 55 949.

OIT er drevet av det internasjonale teaterkompaniet Imploding Fictions i samarbeid med Teatersirkus. For mer informasjon se www.implodingfictions.com og www.teatersirkus.no.

presenterer

The Fever

av Wallace Shawn

Med Torgny G. Aanderaa

En iscenesatt lesning

Torsdag 22. april kl. 19.00 på Vardeteatret i Oslo

OIT er støttet av Stiftelsen Fritt Ord